

szerkesztőség

Arad, Assev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 422.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 600 Lej.
Fél évre ... 300 Lej.
Negyed évre ... 150 Lej.
Havonta ... 50 Lej.

Művelődési díjazás szerint

Megjelenik naponta

Egyenlő szám ára 3 lej., vasárnap
4 lej. Beszerezhető 50 banly.
több.

Miért titkolózik

a vasut, ha valamilyen szerencsétlenség vagy baleset történt. Az utóbbi időkben nem tudni miért de ismét az állig begombolkozás ósdi politikája kapott lábra a vasutigazgatóságnál és a vasutatómáznál. Minden érdekfűzőt az obligát vállvonogatással küldenek el, nem akarnak tudni semmiről semmit, a telefonhívásokra nem felelnek és ezalatt vigan terjednek el a városban a legvadabb rémhírek. Legutóbb az aradmegyei Bokszeg községben történt kisebbmértű baleset, halálozás vagy sebesülés nem történt, de az onnan jövő utasok fantasztikus híreket terjesztettek, a hír megnagyobbodva terjedt és Aradon már óriási mértű katasztrófáról beszéltek. A vasut, amely egyetlen szavával eloszlatott volna minden alaptalanságot, beburkolózott és semmit sem tett, hogy a rémhírcsafót szunyoggá törpítse.

Ma ismét vad hírek terjedtek el Tüvis környékén Regáthban és történt vasuti szerencsétlenségekről. A sajtó többizben fordult a hivatalos és egyedül illetékes vasutigazgatósághoz felvilágosításért, de ott minden felvilágosítást megtagadtak, a vasuti tisztviselők kijelentették, hogy felsőbb utasításra hallgatniuk kell és a sajtónak meg kellett elégednie a kétes értékű magánértesüléssel. A vasutigazgatóság nem gondol arra, hogy szülők aggódnak gyermekeikért, férjek feleségükért, gyermekek apáikért, a rohanó vonat közeli hozzátartozókat visz a hátán, a kiknek a sorsa nem lehet közömbös az aggódók előtt. Közölni kell a nyilvánossággal minden esetben a valóságot. Ha a katasztrófa nagy arányu, úgy még mindig jobb a legborzalmasabb igazság is, mint a bizonytalanság. Ha azonban csak kisebbmértű szerencsétlenség történt, úgy annál inkább ajánlatosabb a teljes valóság felfedése, mert ezzel legalább a kősa híreket szállítják le kellő értékükre. A sajtó szerepe minden vasuti balesetnél elsőrendűen fontos. A sajtó ma a közönség tájékoztatója, barátja, bizalmasa és a sajtó a hivatalos hatósági szervek szócsöve, amelyen keresztül tájékoztatják és — meg is nyugtathatják a közönséget.

A titkolózás, a bürokráciának ez az ósdi maradványa már mindenütt megbukott és meg kell buknia a vasutnál is. A vasut a közönség és a közönsége ellenőrizni is akarja azt

Párisi lap elismerő cikke
a román külügyminiszterről.

(Duca Keleteurópa békéjének öve.)

Párisból jelentik: A *Petit Parisien* szerint Duca román külügyminiszter azért maradt vissza Párisba, hogy tanulmányozza a román-francia közeledés kérdését. A lap megjegyzi, hogy Duca és Benes ma Európa legnagyobb d'9 lomatái közé tartoznak és működésükkel hatásosan hozzájárulnak Keleteurópa békéjének megteremtéséhez. Működésük gyümölcsét már a lausannei konferencián is látni lehetett. Amikor 1922-ben

Duca külügyminisztert első ízben fogadta Poincaré miniszterelnök kihallgatáson, a francia miniszter elnököben Duca külügyminiszter azt a benyomást kellette, hogy éleslátásával és diplomáciai készségével nagy szolgálatokat tehet Európa békéjének. A lap azzal zárja cikkét, hogy azok a tárgyalások, amelyek a francia-román szerződés létrehozásának érdekében folynak, eredménnyel fognak befejeződni.

Poincaré Londonba utazik.

(Nem vonják vissza a Ruhr-megszálló csapatokat.)

Párisból táviratozzák: A *Chicago Tribune* arról értesül, hogy Poincaré miniszterelnök a jövő héten Londonba utazik, hogy Macdonald angol miniszterelnökkel táncskozzon.

Párisból táviratozzák: A *Petit Parisien* a belga kormányfőnek Poincaréval való tárgyalásáról azt írja, hogy az értekezlet egységes nézetre jutott és a jóvátételi bizottságnak átengedi mindazoknak az intézkedéseknek elkészítését, amelyek a jóvátételi tervek keresztülvitelét lehetővé teszik. Elhatározta az értekezlet, hogy a Ruhrvidék gazdasági kiürítése semmiképpen sem vonhatja maga után a francia és belga csapatok visszavonását. Meghatározott hadsereg-kontingens mindaddig a Ruhrvidéken marad, amíg Németország kötelezettségeit nem teljesítette. Megegyezés jött létre, hogy a német birodalom gazdasági és közigazgatási egységét a szakértői terv keresztülvitelének kezdete után fokozatosan helyreállítják.

Theunis magánbeszélgetése Poincaréval.

Párisból táviratozzák: Theunis belga miniszterelnök Poincaréval való megbeszéléséről kijelentette, hogy teljesen magánbeszélgetést folytattak. Értekezésük any nyira magánjellegű volt, hogy az titkárok és gyorsírók jelenléte nélkül folyt le. Theunis és Hymans ma este térnek vissza Brüsszelbe.

Párisból táviratozzák: Ujabb jelentés szerint Poincaré, Theunis

és Hymans az értekezleten megállapították Belgium és Franciaország együttes eljárásának alapelveit. Megállapodásuk szerint Németországnak végre kell hájtan a szakértők tervezett, a végrehajtást pedig a jóvátételi bizottságnak hivatalosan is szankcionálni kell, hogy a franciák és belgák mostani ellenőrzési és szervezési intézkedéseit a Ruhrvidéken és a Rajna tartományokban fuggesszék fel és változtassák meg. A német birodalom gazdasági és pénzügyi egységének a szakértők kívánsága szerint való helyreállítása nem jelent azt, hogy a két kormány katonai megszálló intézkedései azonnal megszűnnek. A két kormány a brüsszeli határozathoz ragaszkodik, amelyen ismételtan precizirozott és megállapítja az egyetértést abban a tekintetben, hogy a Ruhrvidék kiürítését nem teszik függővé pusztán Németország ígéreteitől.

Párisból jelentik: A jóvátételi bizottság közzétette a szövetségeseknek a szakértői javaslatokra adott válaszát.

Párisból jelentik: Poincaré miniszterelnök ma hosszabb kihallgatáson fogadta Florescu, volt román igazságügyi minisztert.

A német választások

Düsseldorftól jelentik: Marx kancellár egy választó gyűlésen hosszabb beszédet tartott, amelyben hangsúlyozta a most folyó választások történelmi jelentőségét. A kancellár annak a reményének adott kifejezést, hogy a centrum

párt reális politikáját szemellettartva elősegíti a francia-német közeledést, illetve együttműködést.

Berlinből jelentik: Newyorki jelentés szerint ott megalakult az a bankkonzorcium, amely az új német jegybank részére a dollár kölcsönt folyósítja. Hír szerint a német jegybank egyelőre öt millió dollár előleget kap

Az angol-orosz tárgyalások.

(Az angol bankárok a magántulajdon visszaállítását követelik a szovjetkormánytól.)

Londonból jelentik: Rakovszki, a szovjetdelegáció vezetője nyilatkozott az angol-orosz tárgyalásokról

— Az angol-orosz tárgyalások mondotta — formálisan folynak. Hiszek abban, hogy a tárgyalások kedvezően végződnek. Engedményekre természetesen éppen az eredmény érdekében mindkét részről szükség van. A tárgyalásokat nem zavarják az olyan megnyilatkozások sem, mint az angol bankcsoport egy részének memorandumja, amelyben a szovjetkormánytól követelték a magántulajdon visszaállítását és a külkereskedelem ellenőrzésének megszüntetését. A szovjetkormány válasza erre a memorandumra röviden és kategorikusan az volt: *ennyit sohasem!*

Rakovszki kijelentette még, hogy az angol-orosz kereskedelem rövidesen fellendül, míhelyt Oroszország megkapja a kért kölcsönt. A szovjetkormánynak a kölcsönt illetően az a szándéka, hogy annak legnagyobb részét megrendelésként visszahagyja Angliában. A háborús adósságok kérdésében Oroszország csak az esetben ismeri el az angol követelést, ha viszont Anglia elfismeri az oroszok ellenkövetelését.

— Összehívják a magyar nemzetgyűlést. Budapestről táviratozzák: A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint a nemzetgyűlés elnökségéhez harminc képviselő aláírásával kérvény érkezett, hogy a Házát azonnal hívják össze. Szeitovszky Béla elnök május másodikára hívta egybe a nemzetgyűlést.

Lázong a munkásság Bulgáriában.

(Bulgária véd- és dacsövetsége kötött Törökországgal.)

Szóliuó jelentik: Az az erélyes fellépés, amelyet az utóbbi hetekben a bolgár kormány a kommunista szervezetekkel szemben tanúsított, hasonló ellenállással ingerelte a munkásszervezeteket. Ez a munkásmozgalom most főleg a kormány által feloszlított fogasztási szövetkezet tagjai között indult meg. A mozgalom nem jelentéktelen, egyrészt azért nem, mert a szövetkezet kebleiben mintegy száz ezer munkás tömörül, másrészt azonban azért sem, mert ez a száz ezer munkás most a szövetkezet elköszönt pénzét, mintegy tíz millió levtől, követeli vissza. A munkásságnak ez a mozgalma már megszólaltatta a külföldi hasonló munkásszervezeteket, s a találkozók Csehszlovákiából és Lengyelországból már el is mentek a brüsszeli szövetkezeti központhoz.

A mozgalom csak erősebbé teszi a Cankov-kormány eljárását, amely a tíz millió levtől elköszönt.

Sport.

Nemzeti válogatott — Arad válogatott 1:0 (0:0)

Vasárnap Aradon játszott a nemzeti válogatott, amely bár némi hátrányos játékosát nélkülözötte, minimális goalkülönbséggel győzött a peches aradiak felett. Az aradi válogatott az első félidőben állandó fölényben volt, a csatársor azonban mindent tulkkombinált, ha akadt is goalhelyzet, a labda vagy elkerülte a nemzetiek hátlát, vagy Ludvig biztos zsákmányra lett. 5 eredménytelen corner hirdette az aradiak balszerencsét. A második félidőben a nemzeti válogatott megerősített csapattal veszi fel a küzdelmet, Halmos több ízben frontba vetette a csatársort, s most már az aradi kapu is sokszor forgott veszélyben. Wetzter kiszökése után háromszor is csak a kapufa mentette meg az aradiakat a biztos goaltól. Egy tulkkombinált aradi támadás után a labda Szabóhoz jut, akit faultolnak. A bíró tizenegyet ítélt, melyet Romváry kapu mellé rug, s így elmulasztotta csapatának megszerezni a vezető, esetleg a győztes goalt is. — Egy heves aradi támadást Halmos szerez, fölszabadító rugása Arad kapuját veszélyes helyzetbe sodorja, Tanczer éles lövéssel meg is szerzi a nemzetiek győztes goalját. Vasváry kapufaló vése kiemelkedő eseménye még a mérkőzésnek. A győztes csapat ellenfelénél sokkal gyöngébb játékot mutatott. Csak a második félidőben, mikor pihent embereket szerepeltetett, tudta a játékot változtatossá tenni. A válogatott klasziszt csak egyes játékosok ütötték

lását azzal tetézte, hogy a kommunista-párt épületét — amely mintegy negyven millió levtől ér — birtokbavette s a közlekedésügyi minisztériumot oda már be is költöztette. Ugyazintén lefoglalta a kommunista párt nyomdáját is, s abból állományondát csinált.

A meginduló munkásmozgalom hírével egyidejűleg érkeztek az a másik két is Bulgáriából, hogy

Törökország és Bulgária között véd- és dacsövetség jött létre,

amely szerint mindkét szerződő fél arra kötelezi magát, hogy nemzetközi bonyodalmak esetén egymást katonailag segítik. Bolgár részről a szerződés ügyében Radetz Simon, a bolgár kormány konstantinápolyi meghatalmazott mánsztere tárgyalta a török kormány nyúl. Hír szerint a szófia nemzetgyűlés ezt a konvenciót Izmed pasa szófia látogatásának idején fogja ratifikálni.

meg. Endvig a kapuban biztosan védett. A hátvédek közül Molnár vált ki. Vogl, aki csak a második félidőben játszott hátvédet, szintén jó volt. A halisor csak második félidőben elégetett ki. Halmos volt a legjobb tagja. A csatársor az első félidőben teljesen magára volt hagyva, a második félidőben azonban többször veszélyeztette az aradiak kapuját. Egyénileg Tanczer és Wetzter váltak ki. Az aradi válogatott goalképtelensége folytán vesztette el a mérkőzést. Pártos kevés dolgát jól végezte, a goalt nem védhette. Singer klaszsis játékot produkált, partnere Mágori szintén jó volt. Chvojka—Pálinkás—Weichelt halisor szorgalmasan dolgozott. Pálinkás volt a mezőny legjobb embere. Weichelt technikája is elismerést érdemel. Chvojka a jobb oldali posztján is megfelelt. A csatársor szép, de eredménytelen akciókkal dolgozott. Vasváry—Szabó jobb szárny főleg az első félidőben játszott szépen. Romváry is szépen passzolt. Presovszky—Tisza bal szárny csak az első félidőben elégetett ki. A goalképtelenség azonban mind az 5 csatára egyformán áll. A mérkőzést Markovits vezette. — Csapatösszeállítások. Nemzeti válogatott: Ludvig—Molnár, Nagy (Vogl)—Konecsnik, Vogl (Halmos) Gohb—Tanczer, Ströck II., Wetzter, Neufeld, Drescher. Arad válogatott: Pártos—Singer, Mágori, Chvojka, Pálinkás, Weichelt, Szabó, Vasvári, Romvári, Presovszky, Tisza.

— AMTE.—TMTE. 2:0 (1:0.) Az AMTE. vasárnap Timisoarán 2:1 arányban győzött a TMTE. ellen és a heti revás mérkőzésen is

győzött Teleki és Frauheim a goallovók. Bíró: Vatianu II.

— AAC. old-boys—Gloria-CFR. old-boys 1:0 (0:0.) Pál Jenő a goallovó.

— Az AAC. hétfőn Salonta-maren vendégszerepelt, ahol az NSC. felett 3:0 arányban győzött.

— ATE. II.—Gloria-CFR. II. 2:0.
— Gloria-CFR. ifjúsági—AMTE. ifjúsági 1:0.

— AAC. kombinált—Hakoah 3:0.
— AAC. ifjúsági—Hakoah ifjúsági 1:1.

— Timisoarai eredmények, AMTE.—TMTE. 1:0, Cluj—Timisoara válogatott 1:0, I. S. E.—Spárta CFR. 1:0, Kadima—I. T. C. 2:1, I. S. E.—Kadima 3:1, Spárta CFR.—I. T. C. 3:1.

— Mérkőzés Inenn. Az ineni (borosjenői) Victoria és a pancotai Spárta futballcsapatok görög keleti busvét második napján barátságos mérkőzést tartottak Borosjenőn. A mérkőzés eredménye 2:2 (1:1.) A mérkőzés egyenlő ellenfelek küzdelmét mutatta, mégis a Victoria volt a többet támadó fél, amit 6:2 cornerarány is bizonyít. Gál (Arad) kifogástalanul bíraskodott.

— Külföldi eredmények. Berlinből táviratozzák: Budapest válogatott magyar csapata 4:1 arányban győzött Berlin német válogatottja ellen. Budapestről táviratozzák: Simmering SC—Olimpiai B. csapat 0:0. A Hungaria uti pályán kétfős nemzetközi mérkőzés volt. A bécsi csapat a következő magyar csapat ellen játszott: Neuhaus—Sennéy, Gross—Matkovics, Zloch, Pálffy—Krammer, Csontos, Kautsky, Szentmiklóssy, Szidon. Az első félidőben a magyarok nagy ellenszellel küzdöttek, a másodikban óriási fölényben voltak, de az osztrák kapus mindent szenzációsan ment. — Vienna—MTK—FTC—UTE kombinált 3:1 (2:0.) A legjobb bécsi első osztályú csapat a három vezető magyar egyesület otthonmaradt kombinált játékosával vette fel a küzdelmet. A Vienna nehéz küzdelem után, jobb csatársorával győz.

— Az aradi „Meteor“ kerékpárklub háziversenye. A kerékpáros szezon ezidén is az egyik legagilisabb aradi egyesület, a „Meteor“ nyitotta meg a pécskai országúton rendezett háziversenyével. A szép idő sok nézőt csalt ki. A háziverseny eredményei a következők: 10.000 méteres ifjúsági verseny: 1. Renich Fidé 18 p. 25 mp. Kiváló idő! 2. Mester István, 3. Hoffmann Vilmos, 5 induló. 10.000 m. junior verseny: 1. Eich Árpád 19 p. 15 mp. 2. Almássy Mátyas, 3. Csöke József, 5 induló. 20.000 m. főverseny: 1. Renich Fidé 39 p. 31 mp. 2. Grosz Ferenc, 3. Szabó András, 4. Szűcs Mihály, 5. Boda Ferenc, 8 induló.

— Az aradi róm. kath. főgimnázium ifjúsága 1924. évi május hó 3-án (szombat) délután fél 6 órakor Strifler Ferenc tanár vezetésével az iskola tornatermében tartja II. házi torna- és birkózó-versenyét. Sorrend: 1. Szabadgyakorlatok; IIIc. oszt. 2. Alsó osztályos fiúk svéd-palánkon (Ribstolon.) 3. Kezdő fiúk törvívása. (Szabadvívás.) 4. Sziertornázás alacsony korláton; IVc. oszt. csapata. 5. Kezdő lányok törvívása. 6. Sziertornázás alacsony korláton; Vc. oszt. csapata. 7. Alsó osztályos lányok Ribstolon; IVc. oszt. csapata.

8. Djuido japán birkózás (ösmerteti és tanítványival bemutatja Neidenbach Emil tanár.) 9. Japán légtornázás függő póznán. 10. Sziertornázás magas korláton. Fiúk minta-csapata. 11. Tornagula.

— Az aradi „Meteor“ kerékpárklub május hó 1-én társaskirándulást rendez a csálai erdőbe. Indulás reggel 8 órakor az Ávram Iancu (Szabadság) térről.

Vizbefult kisleány.

(Négy hónap után kivetette a Maros) (Saját tudósítónktól.) Borzalmas leletre bukkant vasárnap délután egy ujaradi kiránduló társaság. A társaság Csenkey Károly, ujaradi állatorvos vezetésével a Maros ujaradi oldalán a pécskai erdő felé haladt és a part mellett levő kis felszigeten egy szökehajó kisleány hulláját találták. A leletéről azonnal értesítették az ujaradi csendőrséget, amely a községbe szállította a hullát és nyomozást indított a személyazonosság megállapítására. Aradon több szülő értesült a talált kisleányhulláról és többen akiknek kisleányuk a napokban eltűnt, kimentek a hulla megteleítésére. Ezek közül egy aradi asszony, Herbei Rozália, Str. Cogalniceanu (Mikes Kelemen) ucai lakos felismerte még Karácsony utáni napokban szerencsétlenül járt leányát. A tíz éves Herbei Mária Karácsony után a Maros jegén csuszka és a jég beszakadt a kisleány alatt. A szerencsétlenül járt kisleány hullája csak tegnap került elő. Márta a személyazonosságot megállapították Herbei Máriát ma eltemették az ujaradi temetőbe.

Borzalmas

szerencsétlenség

(Fogcsepptől meghalt egy két éves kislány.)

Megrendítő szerencsétlenség történt a napokban egy zádorlakai gazda házában. Stefan Györgye zádorlakai gazda felesége a közelmúltban a zádorlakai gyógyszerárban fogcseppeket vásárolt, amit az asztalra hagyott. A gazda György nevű két éves fia a közelben játszadozott és kezébe kerítette az üveget és ivott a tartalmából, amittől másnap beteg lett. A kétségbeesett anya a gyógyszerárba szakadt, a gyógyszerésztől ellenmérget kapott és hozta a kislánknak. Az ellenmérget nem használt és a kislány másnap meghalt. A gyermek haláláról értesítették a csendőrséget, amely bevezette a nyomozást. Tegnap dr. Birkenheuer Mihály ujaradi járás orvos kiszállt a helyszínre. Kisfaludi József timisoarai helyettes vizsgálóbíróval és megejtette a boncolást. A boncolás azonban nem tudta megállapítani a halál okát és ezért a gyermek belsejét, a fogcseppeket és az ellenmérget a bucarestii vegyvizsgáló intézetbe küldték.

Aradi uriasszony öngyilkossága.

Vass Barnabás megakarta ölni magát felesége tragédiája miatt. Bűntény vagy öngyilkosság? — Fantasztikus vád.

(Saját tudósítónktól.) Egy aradi uriasszony megrendítő tragédiájának híre terjedt el vasárnap délelőtt Aradon: Vass Barnabás városi mérnök neje szombatról vasárnapra virradó éjszaka öngyilkosságot követett el. Aki ismerte a nagyműveltségű életvidám fiatal asszonyt, megdöbbenve fogadta a tragikus hírt, amely hihetetlen gyorsasággal terjedt el a városban. Az uriasszony tragédiájának részletei a következők:

Vass Barnabás mérnök szombaton Pankotára utazott. Vasárnap hajnalban szándékozott visszatérni Aradra és felesége megkérte, hogy hazaérkezése után keltse föl, mert részt akar venni a vasárnap hajnali feltámadási ünnepségeken. Vass mérnök négy óra tájban érkezett. Lujza-uccai lakására és meglepetve látta, hogy az összes ajtók be vannak zárva. Azt hitte, hogy felesége szükeimé van, de ott azt a választ kapta, hogy valószínűleg elment a templomba. A mérnök a görög keleti templomba ment, ott végig várta a feltámadás ünnepét, de feleségét nem találta. Rosszat sejtve hazasietett, mivel az ajtók zárva voltak, lakásába másképpen nem tudott behatolni, felfeszítette a konyha ablakát. Kábultan és megdöbbenve hanyatlott hátra, mert a konyhából fojtó gáz ömlött ki. Beugrott az ablakon, felgyújtotta a villanyt és ott látta a feleségét, a konyha padlóján vetett ágyon, fehérruhák között holtan.

Vass mérnök kétségbeesetten rohant orvosi segítségért, azonban a szerencsétlen asszonyt már nem lehetett életrekelteni, megölte a mérgező gáz. Az öngyilkosság okát nem is sejtik. Vass Barnabás, amikor férjétől elbucszott, jókedvű volt és kérte, hogy hajnalban ökövetlenül keltse föl, mert el akar menni a feltámadásra. Végzetes tettét 12 óra tájban hajthatta végre, amikor ágyneműjét kivitte a konyhába, hat éves kis gyermekét a hálószobában elaltatta, magára csukta a konyha ajtaját, nehogy a mérgező gázok beszívárojanak az alvó gyermekekhez, a konyhában kinyitotta a gázcsapokat és lefeküdt a padlón megvetett ágába. Ott maradt mozdulatlanul és várta a halált.

Nejének tragikus halála annyira megrendítette Vass mérnököt, hogy öngyilkosságot akart követni és gyermekével is végeztetett volna. Szerencsére az ott tartózkodó dr. Magyar Sámuel orvos megakadályozta a borzalmas tragédiát. Az orvosnak a kétségbeesett embert csak hosszas közdelemmel sikerült eltéríteni szándékától.

A szerencsétlen asszony öngyilkosságának okáról különféle hírek kerültek forgalomba. Egyes verziók szerint egy hivatalnok állandóan demenciálta férjét és ez annyira kétségbeesítette az amugy is ideges uriasszonyt, hogy a halálba menekült. Az orvosi vélemény nem tartja kizártnak, hogy tettét idegrohamában követte el. Devellet, amely világosságot derített volna erre a kérdésre, nem hagyott hátra. Csupán néhány soros papírszeletet találtak az asztalon, amelyben férjétől és gyermekétől elbucszuk, de tettének okát egy szóval sem említi.

A rendőrség részéről Mladin Jenő rendőrtiszt jelent meg a helyszínen és jelentést tett az ügyészségnek az öngyilkosságról. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Ma délelőtt feljelentés érkezett egyik aradi hatósághoz, amely azt állítja, hogy Vass Barnabás bűntény áldozata lett. Hihetetlenül hangzó vád alapján megindult a nyomozás. A feljelentést az ügyészségre küldték, ahol a vizsgálat megindult, amely valószínűleg fideríti, hogy a hihetetlenül hangzó vád beteges fantázia szüleménye.

A tragikus sorsu uriasszonyt tegnap délután temették el nagy részvét mellett a Lujza-uccai gyászházban. A temetésen Arad város vezetője és hivatalnokai kora testületileg vett részt. — Vass Barnabásné halála nagy részvétet keltett az egész városban.

Fényes esküvő Aradon.

(Crisan Emil határrendőrkapitány házasságkötése.)

(Saját tudósítónktól.) Fényes esküvő volt ma délután hat órakor az aradi görög keleti román székesegyházban. Crisan Emil, a curticii határrendőrség szimpatikus kapitánya, akit az utazóközönség rokonszenves modoráról és koncilians magatartásáról ismer és szereti, vezette oltárhoz Schimidt Micit, Schimidt Ferenc általános ismert pankotai bankigazgató és szőlőbirtokos leányát. A díszes esküvőn a megjelent előkelő közönség teljesen megtöltötte a templomot, és a templom előtti téren is sokan álltak, hogy üdvözljék a fiatal párt. Tanúk voltak a völegény részéről Todorescu Sándor miniszteri igazgató, belügyi osztályfőnök, a menyasszony részéről Palkó Lázár pankotai nagybíró. Az egyházi szertartás hat órakor kezdődött és a fiatal párt Craciun Jenő gör. k. plébános adta össze.

A nászmenetet a völegény nyitotta meg, karján Todorescu Sándornéval. A menyasszonyt Palkó Lázár kísérte. A menyasszony mögött két kis lány haladt: Schimidt Emmike és Crisan Mancika Engelhardt Géza kíséretében. A koszorús párok a következők voltak: Stana Traian—Schimidt Magda, Draciciu Aurél—Crisan

Nelly, Steger Andor—Crisan Ducy, Mladin Jenő—Herzka Bözsi, Veresan Todor—Brummer Maca, Crisan Cornél—Huj Mancika.

Az esküvő után száz terítékes lakoma volt a Központi étterem

ben, amelyen Arad város és a vármegye előkelőségei közül többen jelentek meg. A nászszakomán, amely a késő éjjeli órákig meleg hangulatban tartott, több felköszöntő hangzott el.

Orsovánál kiöntött a Duna.

(Craiovát is árvízveszedelem fenyegeti.)

Orsováról jelentik: A Duna már napok óta ismét erősen árad. A környékbéli hegyekből lefutó folyók az utóbbi napok nagy esőzése következtében erősen megdagadtak és ennek következtében a Duna is óriási mértékben növekedett. Ma aztán a megduzzadt folyam kiöntött a medréről. A part menti helységek lakói ijedten menekültek. A hatóság minden intézkedést megtett, hogy nagyobb katasztrófának elejét vegye. Craiovából érkező hír szerint a Duna Craiovát is elöntéssel fenyegeti.

Az aradi adókövetések.

(Május másodikán kerülnek sorra a részvénytársaságok.)

Az aradi speciális adókövetőbizottság május 2-án kezdi meg a részvénytársaságok, fogyasztási szövetkezetek adóinak tárgyalását. A bizottság felhívja a sorra kerülő társaságok megbízottait, hogy a tárgyalásokra vigyék magukkal alapszabályaikat, mérlegeiket, leltáraikat, közgyűlési jegyzőkönyveiket és amennyiben az adómentességre vonatkozó miniszteri határozat birtokában voltak, ezt is. Ugyancsak be kell mutatni a tárgyaláson a forgalmi adó, a tőkekamatadó és a személyzeti adó befizetését igazoló nyugtákat. Azok az alábbi felsorolt intézmények, amelyek nem kapták meg idézésüket idejében kötelesek ennek dacára is a tárgyaláson megjelenni, mert különben hivatalból vetik ki adójukat. Május 2-án a következők adóit tárgyalják: Banca Podgoria (Ghioc), Tarantul Banca Populara (Ineu-Borosjenő), Pancotai Ipari és Gazdasági H. szövetkezet, Banca Economica S. A. (Santana), Banca Agricola si Industria S. A. (Pancota), Fabrica Liqueur Zwack (Siria), Fabrica Marty et Co. (Siria), Cooperativa Furnica de vin (Pancota), Prima soc. pentru valorificare de vin (Ghioc), Fabrica de tigla Sebis-Brad (Sebis-Borossebes), Banca Asociata Sebis (Borossebes), Soc. Raiffeisen Siria (Vilagos), Coop. de pastrare Savarsin, Fabrica de cognac (Ghioc), Soc. de comert Arad-Podgoria (Ghioc), Coop. Gorumul Barzava, Promontarul S. A. (Radna), Banca Populara S. A., Pancota, Fratii Kornis Arad, Zeiler és Kornis, Banca Populara din Gai, Federala coop. industriasilor, Coop. de consum Arad, Coop. de credit si pastrare comerciantilor, Coop. de credit industriasilor, Arad, Comert cu furnir S. A., Soc. Economica si industrialia Pancota), Május 3-án: Coop. de credit Cermei (Csermő), Coop. de credit (Peregul mic), Soc. Forestiera Dezna, Coop. Economica si credit Sanmartin, Grani cerul Banca Populara (G. Var-

sand), Asociatie de consum Arad, Kulhatar, Szeregyház diálló 1., As sociatie de imormantare, Panatul nou, Coop. de credit, Varsand, Coop. de credit Macea, Coop. de credit din Milova, Soc. Exploatarea de padure Oil (Almáscsi), Coop. de credit Iratosulmare, Coop. Forestiera exploatarea de lemne Gavosdia, Coop. de aprovizionare Gavosdia, Coop. Sorosagana, Coop. Plugarul Draut, Soc. de consum Sanmartin, Coop. din Simonesti, Varsandan coop. (G. Varsand), Coop. de productie, Galsa, Pruna S. A. pentru prelucrarea poamelor, Chisindia, Coop. Agrisana, Agris, Coop. din Tarnova, Coop. Plugarul Chier, Coop. de credit Socodor Szekudvar, Coop. din Tornea Banca Simiondana, Simandul de jos, Insofirea de credit Zimandul nou, Coop. de consum, Talpas, Coop. de Consum, Baia, Coop. Hangya, Zimbru, Coop. de credit Vadas (Vadász), Coop. de consum Dezna, Coop. de consum Vadas, Coop. de furnica Sanpaul, Institut de credit Nadlacana, Nadlac, Coop. de consum, Zerindulmare, Coop. de consum, Adea, Coop. Hangya Panatul nou, Coop. de furnica Tornea, Casa Noastra de consum, Gurahont, Coop. de credit, Tipar, Coop. Hangya, Tipar (Szapáriliget), Coop. furnica, Zimandul nou, Institut de credit, Nadlac.

A magyar főbiztos utja

(Kedden reggel érkezik Budapestre.)

Genfből táviratozzák: Smithi. Magyarország népszövetségi főbiztosa tegnap Genfben érkezett és behatóan tárgyalt a népszövetség gazdasági bizottságával a magyar szanalási tervről. Smithi még a mai nap folyamán tovább utazik és valószínű, hogy szerdán érkezik meg oda.

Budapestről táviratozzák Smithi pénzügyi főbiztos május elsején reggel a keleti expresssel érkezik meg Budapestre. Kíséretében lesz Taylor, a népszövetség pénzügyi bizottságának volt tagja és ugyan ezzel a vonattal érkezik báró Korá nyi Frigyes magyar pénzügyminiszter is.

Aradi urileány rejtélyes halála.

(Öngyilkosság történt Félixürdő mellett az erdőben.)

Oradeamare—Nagyváradról jellenti: Különös eset tartja izgalomban Oradeamare—Nagyváradot és környékét. A napokban egy Aradról nemrég elszármazott urileány Révész Magda nagyobb társasággal Félixürdőre ment. Az uton a leánynak nézeteltérése támadt a társaság néhány tagjával és elvált a társaságtól. Ismerőseinek azt mondta, hogy az erdőn keresztül megy és az erdő szélén levő háznál találkozni. A társaság lassan a találkahelyül megállapított házhoz sétált, azonban Révész Magda nem mutatkozott. A

társaság néhány tagja az erdőbe ment a leány elé és öt pernyi ut után megdöbbenésükre a leányt az uton találták holtan. Az esetről azonnal jelentést tettek a rendőrségen. Tegnap megejtették a boncolást, amely negatív eredménnyel végződött és így a hulla belsőrészeit a bucarestii vegyvizsgáló intézetbe küldték megvizsgálás végett. Egyes verziók szerint az urileány öngyilkos lett és mérgegelte meg magát, mások szerint mérgezés áldozata lett. Értesüléseink szerint Révész Magdát Aradra hozzák, ahol eltemetik.

Irodalom, művészet

Meghalok utánad.

(Operetipremier az Aradi Városi Színházban.)

Kálmán Andor és Györi Emil temesvári szerzők, akik tegnap este egy háromfelvonásos operettel léptek az aradi közönség elé. A budapesti skágeroperettek által elkényesztetett aradi közönség általában bizonyos idegenkedéssel szokta fogadni a helyi szerzők műveit, ami a legtöbb esetben indokolt is volt. A *Meghalok utánad* operette azonban minden előzetes féltelmet eloszlatott. Jól összeállított és a mai ízlésnek mindenben megfelelő darabot kapott a közönség, semmivel sem rosszabb vagy jobb, mint a legutóbb színpadra került budapesti műsordarabok. *Kálmán Andor* a librettista kedves meséjű és trükkökkel ugyancsak jól alátámasztott szöveget írt, amelyben a humor is nagy szerephez jutott. *Györi Emil* invenziós zenét komponált, a magyaros motívumokkal azonban nem fukarkodik, még a harmadik felvonás indián táncja is magyaros volt. A pattogó angol táncszámok azonban ötletesek. Az előadás egyébként a jobbak közé tartozott, a szereplők készültek a darabra és kellemesen hatottak az új díszletek is. *Bartók* Etus a primadonna szerepét stílusosan alakította, szépen énekelt. *Balogh* Böske kitűnő humora állandó derűtségben tartotta a közönséget. Ekecsel táncolt ügyes táncal különösen nagyon tetszettek. *Tompa* mint bonviván szépen játszott, azonban nagyon indiszponáltan énekelt. Szép sikere volt *Ekecsnek*, aki de censen, diszkrét humorral játszott meg egy kitűnően megírt szerepet. A mindig nagyszerű *Győző* ezúttal pompás szerephez jutott, a mit ki is használt, többször nyílt színi tapsot is kapott. A többi szereplők: *Jávor*, *Follinuszi*, *Sereghy*, *Ludiszlav*, *Gömöry* Einma, *Gyarmaty*, *Fáskertly* Maca és *Kalós* epizód szerepeket játszottak és mindenben hozzájárultak a sikerhez. *Kovács* karnester szokott erélyel és tudással dirigált. A bemutatóra zsufolásig megtelt a színház, a Temesváron közkedvelt

szerzők kedvőre rengeteg temesvári jött át Aradra különvonaton. A közönség jól fogadta a darabot, amely több előadást ér még meg. (R. S.)

Ach Margit növendékeinek hangversenye.

(Koncert az aradi Kulturpalotában.)

Ach Margit aradi zongoratanárnő vasárnap délután tartotta az aradi Kulturpalotában növendékeinek ez évi vizsgálhangversenyét. A nagy számban megjelent érdeklődőknek művészi szempontból is nagyértékű hangversenyt volt alkalomuk végighallgatni. A vizsgáló növendékek játéka a legszebb felkészültségről tett tanúságot. A műsor legkimagaslóbb száma Horváth Erzsébet és Demetrian Claudia által előadott két Chovan darab volt. Horváth Erzsébet és Demetrian Claudia már tavaly kitűntek játékkal és azóta nagy haladást mutat technikájuk. Bárány Erzsébet Margit Liszt Ernániját interpretálta kitűnő technikával és finomsággal. Kotzander Liese tehetséges zongorista, kiváló előadóképessége és billentése van; Székely Klárral együtt előadott négy kezesével és egy mazurkával hatalmas sikert aratott. Klein Lili egyike azon tanítványoknak, akiknek játéka egy év óta hatalmas fejlődést mutat, Székely Klárral, a szintén elsőrangú zongorajátékoskal előadott Moszkowsky darabja nagy tapsorkánt váltott ki a hallgatóságból. Kornis Márta és Kornis Margit bájosan játszották Moszkowsky egy négykezesét. Bárány Neuman Ferike biztos fellépése és ügyes játéka nagy tetszést váltott ki. Halmos Böske és Aszlán Baba előadásukkal nagy sikert arattak. Bársony Klári és Seidner Zsuzsi precízen játszották négykezesüket. Seidner Zsuzsi ezenkívül egyéni játékát is csillogtatta. Ráskai Böske és Adler Klári Braga Szerenádját pontosan észetartva, szépen interpretálták. Bogdán Babi előrehaladt játékkal adott elő és Komoly studiumnak adta jelét. Gaál Ilonka, Menczer Magda, Lineberg Sándor, Nagy Győző és Hendl Citta külön-külön szép sikert arattak játékkal. (Sz. E.)

* Az aradi városi színház műsora. Szerdán: *Meghalok utánad*. (C.) Csütörtök d. u.: *Meghalok utánad*. (Mérsékelt helyárrakkal.) Este: *Meghalok utánad*, operette. (A.) Péntek: Dr. Lukács Béla előadó estje. (B.) Szombat: Hárem. (C.) Vajda Ernő vigjátékának bemutatója. Vasárnap délután: *Pompadour*. Este: *Meghalok utánad*. (C.)

* A timisoarai r. k. polgári fiúiskola ünnepélye. Nagy és előkelő közönség előtt folyt le a timisoarai r. k. polgári fiúiskola hétfői ünnepélye, mely fényes tanujelét adta a dr. Réthy Imre igazgatósága alatt kifogástalanul működő tanári testület nagyszerű munkájának. A gazdag műsort a nemzeti himnusszal nyitották meg, majd Zombory István és Jahoda Ernő magyar és Werth József román szavalata váltott ki tetszést. A diák-énekkar sikeres szereplése és egy német bohózat pompás előadása után Koch János, Kovács Victor és Csillik János Mozart egy hegedűtrioját játszották igen ügyesen majd ifj. Bugél Jenő szavalta Arany János Hamisítványt szép sikerrel. Kehrér Béla és Polacsek Rezső magyar és Fodor Mátyás sikerült román szavalata után egy magyar egyfelvonásos vigjátékban jeleskedtek Waschek András, a pompás kis Vass Miklós, Tóth János és Valentin László. A gazdag műsort az intézet énekkara néhány népdallal zárta be, amelyeknek precíz előadása Szeghő Ferenc tanár érdemének tudható be, míg a színdarabok betanítása Obornik Etel és Riezser Vilmos tanárok kiváló munkáját dicsérte. (O.)

* Az aradi színház hírei. A „Hárem” aradi bemutatója. Vajda Ernő, a Szerelemvására és Trónörökös nagynevű szerzőjének háromfelvonásos vigjáték-ujdonsága bemutatójára készül az aradi színtársulat. Aradon Sereghy Andor rendezésében ismeri meg a publikum az új Vajda-vigjátékot, a fiatal tehetséges művész ezúttal mutatkozik be először a városi színházban rendezői minőségben. A színtársulat elsőrangú szereposztásban készül a szombati premierre. A két női főszerepet Horváth Mici és Márkus Rózsi vállalták, mindketten biztos garanciái az elmaradhatlan sikernek. Partnereik Sereghy Andor, Jávor Alfréd, Darvas Ernő, Kalós József, Lőrinczi Gizi lesznek. — Egyetlen előadó-estét rendez pénteken a városi színházban dr. Lukács Béla, Európa leghíresebb színpadainak ünnepelt előadó művésze. A világhírű művész legutóbb Oradeamare-n (Nagyváradon) vendégszerepelt és a legnagyobb elragadtatással emlékeznek meg róla a városi lakók. Lukács dr. — írják a városi lapok — külföldön járt, művészetével és ma még egyedülálló alkotó erejével, művészi varázsával meghódította a világ metropolisait. Mindenütt elragadtatással hódoltak az új művészet alkotójának s nem hiába, mert amit ő ad, az már tökéletes művészi alkotás. — A városi színház publikuma bizonyára örömmel üdvözli a beérkezett, kiváló előadó művészt, aki változatosan összeállított tartalmas műsor keretében mutatkozik be Aradnak. — Csütörtök délután mérsékelt helyárrak mellett *Meghalok utánad* című operett kerül színpadra az aradi színházban.

* Waldbauer—Kerpely quartett tagjai az éjjel megérkeztek Aradra, romániai tournéjuk első állomására. Ma, szerda esti aradi hangversenyükön Beethoven F-moll, Mozart D-dur és Dvorak F-dur quartette szerepel. E három értékes darab oly kiváló művészek előadásában, mint

a Waldbauer quartett, a legteljesebb zenei élvezetet fogja nyújtani a kamarazene kedvelőinek. Jegyek elővételben Scherhagnál, este pedig a Kulturpalota jegypénztáránál kaphatók.

* A legfrissebb budapesti politikai, színházi és sportesemények képeit hozza a Vasárnapi Ujság legújabb száma. Ebben a számban foglalkozik a lap érdemes erdélyi ipartestületek életével, bemutatva több nevezetes iparos vezető arcképét is. Szépirodalmi része ezúttal is elsőrendű.

Halljuk a szerzőt!

(Kálmán Andor és Györi Emil, a temesvári boldog szerzők a rivalda elé lépnek.)

A boldog szerzők, akik tegnap este egy zsufolt ház tapsait is elkönyvelték a tantiémekkel együtt, a sok hívásra a közönség elé lépnek, mert a közönség amellett, hogy megnézi darabjukat, kíváncsi rájuk is. A szerzők megmutatják portréjukat és ebből mindjárt meg is tudhatni mindent. Jelen esetben a minden ennyi:

Kálmán Andor:

Ő a librettista. Három évig újságíró volt, majd varieté direktor, most egy hatalmas temesvári papirműgyár diszponense. Már több operettet írt és amellett, hogy librettista kitűnő komponista is. Ő szerzte többek között a zenéjét a *Muskullis ablakom*, *Volga*, *Bucszni jöttem*, *Legutolsó szerenád* című általában ismert hangulatos sanzónoknak; ezenkívül azonban még *Mici öngyilkos* egyfelvonásos operettje Budapesten sokszor ment. Nagyon ambiciózus ember, saját bevallása szerint a papirműgyár diszponálás egészen szépen megírta az operettgyártással és reméli, hogy még sokat hallhat magáról ugy zenei, mint librettói téren.

Györi Emil:

Ő a zeneszerző. A polgári életben a temesvári Leszámitoló Bank tisztviselője, de azelőtt színész volt, majd Bécsben és Londonban élt sokáig. Itt belemélyedt az angol muzsikába, ami meg is látszik első nagyobb színpadi kísérletén. Legutóbb Amerikában 50 dolláros pályadíjat nyert egy munkájával. Mindketten nagyon népszerűek Temesváron és Györi Emil sem akar megállni addig, amíg nevét aranybetűkkel nem jegyezte be az operett történelem nagykönyvébe.

A függöny legördült, a taps elhalt, a közönség megismerte a szerzőket és most várja, hogy egy újabb alkotás alkalmával mikor lesz szerencséje ismét a boldogokhoz a színpadon és a függöny előtt.

— Bányarobbanás Virginiában. Newyorkból táviratozzák: A Virginiában államban levő Wheeling bányavárosban bányarobbanás volt amely 100 munkást eltemetett.

HIREK.

— A timisoarai táblaelnök kifutása. Dr. Marta Sándort, a timisoarai ítéletábla elnökét, a király a Román Koronarend tiszti nagykeresztjét adományozta.

— Tart a nyomdász-sztrájk Budapesten. Budapestről táviratozzák: A nyomdászsztrájk tovább tart. A főnökök álláspontjával a Reggeli Hírek című kormánylap hosszasan foglalkozik. A lap szerint a nyomdászok már a sztrájk előtt a bérebeli 56–80 százalékát kapták a szakszervezeti indexszámok alapján. A főnökök ajánlata szerint a munkabéreket további tizenkét százalékkal emelték volna. A főnökök azt hangsúlyozzák, hogy bizonyítékaik vannak arról, hogy a munkásság igen nagy része nem volt tájékozott a főnökök felemelési célzó javaslatáról, amikor a sztrájk további fenntartásáról szavaztak. A főnökök javaslata a további drágulás esetére újabb tíz százalékos javítást ajánlott fel. A lap kiemeli, hogy joggal feltételezhető ezek alapján is, hogy a nyomdászok többsége nem tudott a főnökök messzemenő ajánlatáról vagy pedig ha tudott, azt tendenciózus beállítással közölték velük és ezért utasították el a főnökök javaslatát.

A magyar belügyminiszter további intézkedésig valamennyi budapesti napilap megjelenését és terjesztését beállította. A kormány által kiadott Reggeli Hírek, Esti Hírek, és Morgenzeitung azonban megjelenhetnek. A beszüntetést a rendelkezés indokolása szerint a nyomdászsztrájk elhajlása és a sztrájk alatt megjelent lapok tendenciózus híresztelése miatt szűkessé.

— Bővül a timisoarai strandfürdő. Az 1922-ben épült timisoarai strandfürdő már a múlt évben szűknek bizonyult és annak idején alaposan megnagyították. Ez évben azonban újabb kibővítés válik szükségessé s így a másik parton, szemben a jelenlegi fürdővel, egy új strand létesül, melyet hid köt össze a régi fürdővel. Egyben új kabinok épülnek 390 fürdőző részére. Minthogy a szükséges munkák nagy költségeket igényelnek, valószínű, hogy ez évben a fürdőjegyek árát mérsékelten felemelik.

— Házasság. Petcu János timisoarai csendőriőhadnagy ma házasságot kötött Tiaran Auróra uróhölgygel. Az esketésnél mint tanu Hanes Tibor a repatriáló hivatal főnöke és Tiaran Emil prefektusi titkár szerepeltek.

— „A vasúti személyforgalom reformálása és a motorforgalom bevezetése” címmel Bakonyi Kálmán okl. gépészmérnök, CFR. felügyelő május 3-án délután 6 órakor a timisoarai régi műgyermek-épületben román nyelven előadást tart. Miután e fontos probléma általános közérdeklődésre tarthat számot, az aradi mérnök kollegákat és vendégeket szívesen látja a timisoarai mérnök-egylet.

— Elhunyt timisoarai újságíró. Heinschel András timisoarai ismert nyomdász, aki hosszabb ideig volt a Schwabische Volksblatt munkatársa, gyomorrákban negyvenhat éves korában meghalt. Temetése nagy részvét mellett ma ment végbe.

— A timisoarai mozik jövedelme. A mozi jövedelmezőségét fényesen illusztrálja a timisoarai városi mozik igazgatóságának legutóbbi kimutatása. Eszerint a két városi moziban az év első három hónapjában 1.185.360 lej kiadással szemben 2 millió 132 ezer lej szerepel mint bevétel, vagyis a tiszta haszon majdnem egy millió lejt tesz ki.

— Működvelő előadás Soborsinban. A gyoroki működvelő gárda az elmúlt napokban a soborsini előkelőségek meghívására Soborsinban színelőadást rendezett, amely alkalommal a Kis lord került felújításra. A főszereplői Léderer Ferenc, Léderer Ferenc, Krivány István és Hunyady Péter megérdemelt nagy sikert arattak.

— Forradalom Hondurasban. Washingtonból táviratozzák: A Reuter Távirati Iroda jelentése szerint felkelők elfoglalták Tegucigalpa városát és a város elfoglalása után is véres utcai harc folyik Honduras köztársaság fővárosában. A forradalmi eseményekről részletesebb jelentések még hiányoznak.

— Duse holttestének hazaszállítása. Newyorkból táviratozzák: Duse Eleonorának, a nagy olasz színművésznőnek holttestét ma szállították át Newyorkba. A holttestet tartalmazó koporsót sokszáz kísérték a vasúti pályaudvartól a ferencrendiek templomáig, ahol ismét felravatalozták. Csütörtökön szállítják át a templomból egy olasz gőzösre, a mely hazaviszi hazájába: Olaszországba, hogy eltemessék az anyaföldben.

— Juniusban temetik Széchenyi püspököt. Budapestről táviratozzák: Gróf Széchenyi Miklóst, a néhány hónappal ezelőtt elhunyt oradeamarei (nagyváradi) püspököt a püspök végredelethe értelmében juniusban temetik el az orosházi templomban, amelynek plébániáját ő alapozta meg. A kriptá építését a napokban kezdik meg.

— Stefánia volt főhercegnő Magyarországon. Budapestről táviratozzák: A Mosonvármegye című lap jelenti, hogy gróf Lónyay Elemér és felesége, Stefánia volt királyi főhercegnő, akiről az a hír terjedt el, hogy súlyos idegbajos lett, ma Menárból Oroszvárra érkeztek. Lónyayékka érkezett Vilmos német excsászár fia, Albrecht főherceg is feleségével és két gyermekével, akik néhány hétre az oroszvári kastély vendégei lesznek. A német főherceg családjával nagy kísérszemélyzet érkezett Oroszvárra.

— A nyári villamosmenetrend Timisoarán. Május 1-ével életbe lép a nyári villamos menetrend Temesváron. Reggel fél 6-kor indulnak meg a villamos kocsik. A legutolsó villamos este 10 órakor indul ki a gyárvárosi végállomásról Erzsébetvárosba.

— Sikkasztó budapesti bankárok. Budapestről táviratozzák: A rendőrségen ma Weisz Emil és fia, Őszi Gyula bankárok ellen feljelentést tettek. A két bankár ellen összesen hatan adtak be panaszt, hogy feleiktől 5 milliárd koronát felvettek, a felvett pénzt elsikkasztották és mind a ketten megszöktek.

Borzalmas vasúti katasztrófa Ploesti mellett.

(Huszonhét sebesült. — Hivatalosan nem erősítették meg a hírt.)

(Saját tudósítónktól.) A Bucaresti—budapesti gyorsvonat tegnap hat órai késéssel déli egy óra körül érkezett Aradra reggel hét óra helyett. A késés okáról érdeklődtünk az aradi állomáson, de semmiféle felvilágosítást nem kaptunk. A késéssel kapcsolatban rém hírek terjedtek el, hogy a reggelen súlyos vasúti szerencsétlenség történt, amelynek számos sebesültje

és halottja van. Hivatalos értesítést nem kaptunk a szerencsétlen ségről, azonban egy utastól sikerült megtudnunk, hogy Ploesti közelében tényleg nagyarányú vasúti katasztrófa történt. Informátorunk szerint egy személyvonat összeütközött egy tehervonattal és a szerencsétlenségnek huszonhét súlyos sebesültje van. A magánúton kapott információt hivatalosan nem erősítették meg.

— Kifosztották egy aradi orvos lakását. Tegnap délután dr. Borsos Béla volt aradmegyei főorvos str. Muresului (Maros)-ucca 5. számú házában levő lakásán betörték. A betörők alkukcsal hatoltak be a lakásba és egyik szekrényben levő pénzkészletet elvitték. Dr. Borsos jelenleg nem tartózkodik Aradon, így a kárt nem lehet megállapítani. Érdekes, hogy a betörők egy vaskazettát is kivettek a szekrényből, amelyben nagyobb értékű ékszer és pénz van elhelyezve. De azt ott hagyták a szoba padlóján. A felhívásból kiderült, szintén a szobában hagyták. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy valaki megzavarta a betörőket munkájukban. A nyomozás megindult.

— Öngyilkos szerelmesek. Budapestről táviratozzák: A jánoshegyi erdőben két jólöltözött holttestet találtak. A megindított nyomozás megállapította, hogy az egyik Fischer Vilmos 23 éves kereskedősegéd, a másik pedig Habady Böske 20 éves urileány. A holttestek mellett levelet találtak, amelyben azt írják, hogy szerelmesek voltak és mert nem lehettek egymáséi, inkább meghaltak, minthogy tovább éljenek. Megállapítást nyert az is, hogy előbb a férfi agyonkötötte a leányt, azután pedig maga ellen fordította revolverét.

— Betörés. Löffl András timisoarai Andrassy-uti gyógyszerész lakásába tegnap éjjel ismeretlen tettesek betörték és onnan 50 ezer lej értékű ékszer és ruhaneműt loptak el. A nyomozás megindult.

— Karalien Kerner könyvtárában. — Értésítés. Reusz Sándor cég, mint a hatósági jeggyár bérlője értesíti a jegyfogyasztók közönséget, hogy a jeg házhoz szállítását f. évi május 1-én megkezdje s garantálja a pontos kiszolgálást. Előfizetési díjak: napi 1 táblától 2 tábláig hazaszállítva havonként és táblánként lej 560, ugyanaz napi 3 táblától feljebb lej 525. Reusz Sándor cég jeggyárában (Temesvári Polgári Serfözde r. E. főraktára) Arad, Bulev. Regele Ferdinánd 33. (Boros Beni-tér 5.) jeg egész nap kapható. Telepen átvéve táblánként 16 lej. Rendeléseket 4 táblától feljebb házhoz szállítunk. Előfizetéseket Reusz Sándor cég és szivességből ifj. Klein Mór könyv- és papírkereskedése (Fehér Kereszt épület) veszi fel.

— Brázy sóborszesz és pipere készítmények békeminőségben újból mindenütt kapható. Brázy termékek aradi főelárúsítója Barna Testvérek cég Aradon.

— „Marioara” női kalap szalonba Arad, Str. Moise Nicoara 2. (Petőfi-u.) a legújabb bécsi és párisi modellek kaphatók jutányos áron. Alakítások modellek után pontosan készíttetnek.

— Balla Frigyes tárlatát ma, szerdán bezárja és kéri, hogy a most vásárolt és már előbb magántulajdon képezett festményeket tulajdonosaik ma délután 6 óráig elvinni sziveskedjenek.

— Mint biztos forrásból értesülünk, az Uránia színházban a napokban bemutatásra kerülő Rejtelmek háza című filmet Bucurestiből egy külön kurír hozta. A vasúti karambolnál sikerült megmenteni ezen nagyjértékű filmet, melyet külön autóval hoztak Aradra, hogy az Urániában pontos időre bemutatatható legyen.

— Malin és Clara harisnyák legjobb minőségben csak Bársonynál Arad.

Botrányos állapotok a póstán.

(A timisoarai posta csak hetek múlva kézbesíti a póstutalványokat.)

(Saját tudósítónktól.) Amikor az angol király a wembleyi angol birodalmi kiállítását a múlt héten megnyitotta, a megnyitás pillanatában 11 óra 49 perc és 35 másodperc körül Wembleyből egy táviratot menesztettek a föld körül. Ez a távirat egy a Csendes Óceánban fekvő kis szigeten át Amerikába, onnan Sydneybe, majd Délafrikába s Kapstadtból Szt. Helena szigetére és Lendeum keresztül visszakerült Wembleybe, ahol szabalyszerűen kezelték és kikézbessítették a királynak, aki még mindig a kiállítás királyi sátrában tartózkodott, mert hiszen ekkor 11 óra 50 perc és 55 másodperc múlott az óra, vagyis a távirat ezt a föld körüli utat körülbelül 50.000 mérföldet 80, azaz nyolcvan másodperc alatt tette meg.

Ezzel szemben csak néhány héttel azelőtt írtunk arról, hogy egy távirat, melyet Aradról küldtek Temesvárra, 14 nap múlva került a címzett kezébe.

Most pedig két olyan újabb esetről kell beszámolnunk, melyek a temesvári posta teljes csődjét mutatják.

Még május hó 27-én feladták Temesváron a Bánati Közlöny kiadóhivatala címére póstautalványt 50 lejt. Ezt az utalványt április hó 26-án kézbesítették. Március hó 31-én pedig Nagyszentmiklósról küldte egy előfizető az előfizetési díjat s ezt a másikkal egyidejűleg, vagyis 4 héttel később hozta a postás.

KÖZGAZDASÁG.

Új valuta Lengyelországban.

(Egy millió nyolcszáz ezer márka — egy zloti.)

Varsóból táviratozzák: A lengyel kormány nagyszabású pénzügyi tranzakciót visz keresztül Lengyelország valutájának rendezésére érdekében. Tudvalevő, hogy a lengyel márka egyike volt Európa legrosszabb pénzeinek. Most a márkabankjegyeket bevonják és helyettük szilárd fedezetű bankjegyeket bocsátanak ki, amelyeknek „zloti” lesz a nevük. A beváltás a márka bankjegyek óriási devalvációjával fog megtörténni. Az új bankjegyek forgalom bázisát a mai napon kezdődött meg és ugyancsak ma kezdtek meg a márkabankjegyek bevonását is, amelyek június 30-ikával értéküket veszítik. A beváltás nagy apparátussal folyik és június 30-ig tart. Egy zlotiért 1.800.000 márkát kell beszolgáltatni. A tőzsdei jegyzések már ma zlotiban történtek.

Valutapiac.

Párisban a lej 8.15.

HELYI VALUTAÁRAK. (Április 29.) Francia frank 12.75, svájci frank 34.80, dollár 193.50, dinár 2.48, szokol 5.78, angol font 862, kora 8.80. **Kifizetések:** Budapest külföldi 380, belföldi 430, Bécs 364, Prága 5.74, Zürich 34.70, Milano 8.75, London 856, Páris 12.70, Newyork 192.50, Belgrád 2.44.

ZÜRICH NYITÁS. (Április 29.) Amsterdam 209.50, Newyork 562.50, London 2467, Páris 36.30, Milano 25.15, Prága 16.55, Budapest 0.0073.75, Belgrád 7.05, Bucarest 2.90, Bécs 0.0079.37.50.

ZÜRICH ZÁRLAT. (Április 29.) Amsterdam 209.50, Newyork 562.50, London 2465, Páris 36.30, Milano 25.15, Prága 16.50, Budapest 0.0073.75, Belgrád 7.05, Bucarest 2.90, Bécs 0.0079.27.50.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZS-DEZÁRLAT. (Április 29.) Magyar Hitel 670.000, Osztrák Hitel 227 ezer, Salgó 728.000, Rima 143.000, Ganz Danubius 3.950.000, Kőszén 3.450.000, Szlavonia 12.000, Kereskedelmi Bank 1.550.000, Schlick 99.000, Cukor 3.400.000, Csáky 24.500, Ofa 590.000, Hazai Takarékok 4.970.000.

A cluji mintavásár díjnyertes plakátja. Mint ismeretes, a cluji kereskedelmi és iparkamara a nyári nagyszabású mintavásárt rendez. A mintavásár reklámpakátjának megrajzolására pályázatot hirdetett az iparkamara, amelyet Sinkovich Dezső temesvári iparművész nyert meg. A plakát a Mercutio ábrázolja háttérben a Mátyás király szoborral.

A Soborsini Takarékok új vezérigazgatója. A Soborsini Takarékpénztár Részvénytársaság legutóbbi közgyűlésén Sz. Papp Károlyt választotta meg a pénzügyi vezérigazgatójává, aki a bank ügyeit már ez év elejétől kezdve nagy körültekintéssel és szakavatottsággal vezeti.

Uj országos vásárok. A kereskedelmi minisztérium leirata alapján közli a Kereskedelmi és Iparkamara, hogy a hunyadmegyei Zám, Ili és Dobra községekben a minisztérium országos vásárok tartását engedélyezte.

Dollárköcsönt kapott Hollandia. Newyorkból táviratozzák: A Reuter Távirati Iroda jelentése szerint a bankszindikátus 40 millió dollár hatszázalékos köcsönt adott Hollandiának.

Az Angol-Magyar bank közgyűlése. Budapestről jelentik: Az Angol-Magyar banknak gróf Károlyi Imre elnöklésével tartott közgyűlése elhatározta, hogy az Intézet a kimutatott 3,501.007.669 koronányi tiszta nyereségből az 1923. évi osztalékszélvényt részvényenként 1800 koronával váltja be e hónap 17-től kezdve. A közgyűlést követő igazgatósági ülés Fleissig Sándort az igazgatósági egyik alelnökévé választotta meg.

Folyik a Magyar Nemzeti Bank részvényjegyzése. Budapestről táviratozzák: A Magyar Nemzeti Bank részvényeinek jegyzése egyre fokozódó érdeklődés mellett folyik. A Nemzeti Bank részvényeinek jegyzéséről felhívás jelent meg, amely megállapítja, hogy április 28-tól május hetedikéig lehet a részvényeket lejegyezni. A Nemzeti Bank 300.000 egyenként 100 aranykorona névértékű részvényt bocsát ki, azonban lesznek 25 aranykoronas négyedrészvények is, amelyek aranyéremért vagy nemes valutáért jegyezhetők. A részvények vételárát elfogadják a magyar koronaérték arányait tekintve: régi nyolc forintos aranyban, 20 frankos Napoleon aranyban, 20 márkás aranyban, arany sovereignen (angol font sterling.) Ezenfelül fizethető az Egyesült Államok, Nagy-Británia, Svájc, Svédország és Hollandia devizáival vagy valutáival.

Eleven máglya.

Történelmi film
Ma szerdán utoljára az
Urániában.

Egy szobrász tragédiája

(Sebők Jánost a cluji-kolozsvári elmeorvosintézetbe szállították.)

(Saját tudósítónktól.) Néhány héttel ezelőtt Sebők János a kitűnő és ismert nevű aradi szobrászművész beszállították az aradi közkórház elmeosztályára, mert az elmebaj tünetei mutatkoztak rajta. Az aradi közkórház ápolása azonban már nem segíthetett a szerencsétlen sorsu emberen és ezért most a cluji-kolozsvári elmeorvosintézetbe szállították és külön cellában helyezték el. Sebők János már hosszabb idő óta foglalkozott az okkultista tanokkal és az ezekkel összefüggő tudományokkal: a spiritizmussal és a magnetizmussal, tagja volt több aradi spiritizista társaságnak és a szanszokon gyakran résztvevő. A spiritizista tanok zavarólag hatottak a miszticizmus felé hajló kedélyére. Amikor az elmebaj tünetei olyan erővel léptek fel, hogy

már otthonában többé nem maradt, szállították be a megyei közkórházba. Itt azonban beteg-

sége mindjobban elhatalmasodott rajta, hogy kénytelenek voltak elmeorvosintézetbe szállítani.

Grindell Mathews titokzatos sugara

(Újabb részletek a csodás találmányról. — Leszállítja a repülőgépeket.)

(A Közlöny londoni levelezőjétől.) Távirati híradás rövidesen jelentette már, hogy Grindell-Mathews angol természettudós olyan sugarakat talált fel, amelyek bizonyos távolságból robbanó anyagokat robbantanak fel, a repülőgépek és autók motorjait megállásra kényszerítik, villamos lámpákat gyújtanak meg, stb. Ezekről az érdekes kísérletekről részletesebben számolnak be a most érkezett londoni lapok.

Grindell Mathews üvegéből készített hamutartóra helyezett fém lapon csipetnyi puskaport négy és fél méter távolságról felrobbantott. De nemcsak a puskaport robbantotta fel ez a titokzatos sugár, hanem áthatolva a szigetelőül szolgáló üveg-hamutartón, a szintén elszigetelt lábon álló asztal lapján zezugos vonalban haladó mélyedéseket hagyott hátra. Majd egy petróleummal hajtott motor működését szakította félbe, egy kétszáz volt erősségű villamoslámpát meggyújtott. E kísérletek után nagyobb távolságból próbálta ki a sugarak hatását. Husz méter távolságból megölt egy patkányt, átlyukasztotta egy növény leveleit, töltényt robbantott fel, villamos és olajlámpát gyújtott meg, fölrobbantotta egy repülőgépet és egy autót, stb.

Ez idő szerint még nagyobb távolságra folytatja kísérleteit s anynyira bízik a sikerben, hogy szerinte három millió font költséggel London körül olyan berendezést lehetne megvalósítani, amelynek segítségével bárholonnan jövő légi támadást el lehetne háritani, sőt az ostromló repülőgépeket egytől-egyik leszállásra lehetne kényszeríteni. Ezek a titokzatos sugarak az embert néhány napra harcéptelenné teszik, sőt meg is öljük. Egy ilyen kísérlet alkalmával egy embert egész napig tartó önkívületi állapotba hoztak a mintegy száz méter távolságról jövő sugarak, melyek hatáskörébe véletlenül belekerült az ember. Pedig e kísérlet során csak a leggyöngébb sugarakat alkalmazta a feltaláló. Természetes, hogy a titokzatos sugarak a lövészárkok védelmére is alkalmasak, s amennyiben a feltaláló reményei csakugyan valóra válnak, a háadászat eddigi eszközeit és berendezését teljesen újja kell alakítani.

Grindell Mathews tehát megalapította volna Wells fantasztikus álmát, aki egyik regényében a Mars lakóit szerepelteti, akik titokzatos sugarakkal nagy távolságból fölrobbantják a tüzéség lövészeit. Az angol természettu-

dós kijelentette, hogy sokat köszönhet Tesla Miklós felfedezésének, amelyek utmutatásul szolgáltak neki.

Erzsébet osztrák császárné.

Larich grófnő emlékiratai nyomán.

Ma szerdán, csütörtökön és pénteken az

Apollóban.

Aradi mozi hírek.

* Szerdán utoljára vetíti az Uránia mozgószínház Sardou híres regénye után készült Eleven máglya című filmet, melynek témája a németalföldi szabadságharc hőzalmából van merítve.

* Óriási érdeklődés nyilvánult meg kedden este az Apolló színház nagy filmbemutatója iránt: a tizenkilencedik század egyik legnathalmsabb császárnőjének, az osztrák Erzsébetnek életét viszi színpadra a film, elvonul a néző előtt az udvar minden szépsége, botránya, intrikája. A film érdekességét és értékét nagyban emeli, hogy az a császárné unokahugának, Larich grófnő emlékiratai nyomán készült és így annak eredetiségéhez semmi kétség sem fér. A monumentális film, mely Aradon szenzációként hatott, még szerdán, csütörtökön és pénteken marad műsoron. Az előadások a film nagyságára való tekintettel, kivételesen 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

* Jön a Rejtelmek háza nagyszabású kalendorfilm az Urániában.

A szerkesztésért felelősen:

KÖCSY JENŐ

felel.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTER.

E rovat alatt közzétettéket nem vállalunk felelősséget.

Önagysága

özv. Ilies Simonné urnőnek

Arad.

Ezennel igazolom, miszerint Ilies Iván ur által incassált 6060 azaz (Hatezerhatvan) lej a mai napon Öntől készpénzben felvettem és elene semmi néven nevezendő követelni valóm nincsen. 2540

Arad 1924. április 19.

Teljes tisztelettel:
Leopold Frigyes.

FELHIVÁS.

Ügyfelem özv. Masanszker Alfrédné megvette Kurták Mihály „Központi étterem” üzletét, felhívom utóbbi esetleges hitelezőit, hogy követeléseiket irodámban Arad Strada Eminescu Nr. 2 (Deák Ferenc-uca 42.) 3 napon belül jelentsek be, mert különben azok figyelme véve nem lesznek. 2541

Dr. Kelemen Gábor
üggyvéd. Arad.

Terhelyiség megnyitás!

Tisztelettel értesítem a n. 6. közönséget, hogy május 1-én (csütörtökön) régi jöhrnevű, gyönyörűen belásított

„Marilla“ nagy terraszt

ARADON a Str. Miarvai (Ilona-uca) végén ünnepélyesen megnyitom. :: Kitűnő hegyaijai borok, frissen esapolt Dreher sör, kitűnő kenyha. :: Elsőrendű cigányzene. :: Pontos kiszolgálás. :: Szolid árak!!! 15038

Szíves pártfogást kér:
Schwarz Andor.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett fiunk, illetve testvér

iff. Schiller Mátyás

temetésén résztvettek és részvét nyilatkozataikkal, virágokkal végtelen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton is fogadják leghálásabb köszönetünket.

2546 A gyászoló Schiller család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejthetetlen és édesapánk

id. Fényes János volt vendéglős

temetésén résztvettek, ravatalára köszönetet, csokrot helyeztek, avagy részvétüknek egyéb uton kifejezést adva végtelen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton is hálás köszönetünket.

Arad, 1924. április 29. 15038

A gyászoló család.

Arany és ezüstműért legmagasabb árt fizetők. Arad, a lutheránus templom mellett. 2445

Reiner

Képesített

kőbányamestert

keresek azonnali belépésre a vározi mésztelepem részére. Részletes ajánlatokat:

Klein B. Vilmos,

Arad, Str. Seminarului 4. (Sina-u. la.) címre kérek. 10050

Biztosító társaság

mely a biztosítás terén nagy újítást vezetett be,

magas fix

és jutalékos javadalmazás mellett szakmabeli

elsőrendű aquizitőröket

keres. 10058

Ajánlkozások „Patria 5.000.000” jellegre Kelet hírlapirodába Arad címzendők.

Belváros szívében üzletes ház,

átadó egymilliót forgalmazó fűszerüzlet. Italmérésrel, négy szoba, fürdőszoba lakással, családi okok miatt sürgősen eladó. Uranus-iroda, Arad, főpostával szemben.

Rece (Filét)

csipkék, függöny, ágyterítők stb. olcsó árban kaphatók:

Bajnokné, Arad, Piața St. Sava No. 6 (Kelen-tér). :: Bejárati Strada Gozdu, 2. kapu, 8. ajtó. 2538

Város központjában 2 modern

irodahelyiség

kiadó.

Cím Kelet hírlapirodában Arad.

SCHWARCZ üveges üzletében Arad, Piața Pievnei (Árpád-tér 1.) valódi karlsbadi porcellán mély és lapos tányérok 20 Lejért, kávé csésze aljál 20 Lejért, vizes poharak 4 Lejért, fayence 8 személyes és kávé készlet (6 csésze, 1 kanna 140 Lej), 6 csésze 3 kanna 290 Lej, százféle kópkeretek raktáron, üveg és porcellánragasztás, rossz villanygök becserélése.

Ne felejtse el, mesélje el minden barátjának és ismerősének, hogy a

Rejtelmek háza

a világon eddig megjelent legnagyobb film az

Uránia-ban

kerül bemutatásra.

Mindenki vigyázzon egészségére!!

Csakis műjeget használjon,

mely tiszta vízvezetéki vízből készül. Járványos és fertőző betegségektől kiméli meg magát!

Jégszükségletét tehát

REUSZ SÁNDOR cégnél

Temesvári Serfözde r.-t. főraktára

ARAD, Bnl. Regele Ferdinand No. 33. (Boros Béni-tér 5.)

szerezze be. 2223

Jég házhoz szállítva

előfizetőknek már féltáblától kezdve.

Nem előfizetőknek 4 táblától feljebb.

Figyelje a jégelőfizetési közleményeket!!

Bákebeli minőségű valódi aszfaltfedélemez, bőrlemez, szigetelő lemez, kőszénkátrány, carbolinum, fa-cement, kőszénkátrányszurok, fedéllak, vaslak, marókáli, chlorbaryum, hydrosulfid, chromkáli, nátriumchlorát, naffalin, kristályos- és nyers carbolsav. Celulose csomagoló papir. **Harry cipőcremek** aradi képviselata. **Dobiaschi és Dörner** cég, Arad, Str. Ep. D. Radu (Magyar-u.) 3. 15038

Cunard Line.

T. utasainkkal van szerencsénk közölni, hogy modern, legújabb hajóinkkal, jelentékenyen megnagyobbítottuk és javítottuk a forgalmat

Kanadába.

Hajóink hetenkint átszállás nélkül indulnak 850

Hamburg-ból és Cherbourg-ból

Felvilágosításokat minden utazási ügyben díjmentesen eszközöl a főköja Timisoara Józsefváros, Hunyadi-ut 40. ez. **CUNARD LINE**

A „TRANSYLVANIA“ kávéházban Aradon, szerdán, folyó hó 30-án,

és közkedvelt Mezey Lajos táncos komikus, Keleti Manci szubrett és Stella Dejan bucsu fellépése. Csütörtökön az új tagok bemutatkozása: Zöldi Márton magyar, német groteszk komikus, Janikow és Benkő Gizi országszerte ismert hasbeszélő és internationalis táncduett, Kolozsi Ilus nemzetközi táncművész, Blondine Amoretti mondain táncosnő és Halász Bandi román-magyar baráncos stb. Kezdiete pont 10 órakor. Éjjel 3 óráig parkett tánc. 15038

